

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill.
under the Act of March 8, 1879

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. X.

Kaina 3c

Chicago, Ill., Antradienis, Spalio-October 16 d., 1923

437

No. 244

Francija suteiktų moratoriumą

Chinija nusilenkė Vokietijai įves aukso valiutą

200 žmonių areštuota Chicagoj

Francija sutinkanti suteikti Vokietijai moratoriumą

Jei Vokietija kooperuos su Francija ir sutiks atmokėti Ruhr kapitalistams už paimtas reparacijas prekes.

PARYŽIUS, sp. 15. — Francija operuos Ruhr kraštą, kad gautų reparacijas laike to laiko, kuriam neokupuotai Vokietijai bus suteiktas moratoriumas, jeigu Vokietijos valdžia sutiks kada-nors atlyginti okupuotojo krašto fabrikantams ir kasyklų savininkams.

Iš oficialinių šaltinių patirta, kad toks bus Poincaré atsakymas į kanclerio Stresemanno pranešimą Hugo Stinnes, kad Vokietija negali tęsti reparacijų mokėjimą iki nebus reorganizuoti jos pinigai ir jos industrija nebus sustatytą ant tvirtų pamatų.

Francija supranta, kad Vokietija negali tęsti mokėjimų didesėmis sumomis ir todėl Poincaré yra pasirengęs pakartoti pereinotą sausio pasiūlymą suteikti Vokietijai 3 ar 4 metų moratoriumą. Bet Poincaré reikalauja kontrolės ant Ruhr ir Pareinio ir kooperuojant Vokietijos fabrikantams bandys padaryti tą kraštą ant kiek galima produktingą, pasilaikant dalį produkcijos reparacijoms.

Kad to atsiekus, esą reikalingas Vokietijos kooperavimas, kadangi reikia susitarti, kad fabrikantai kada-nors gaus priklausomą atlyginimą iš Vokietijos už pristatytas talkininkams prekes.

Francija mano, kad tas kraštas gali pagaminti daug anglies, kokso ir manufaktūros ir del reparacijų ir derybos apie tai vedamos su įvairiomis to krašto kapitalistų grupėmis.

SAN FRANCISCO, sp. 15. — Šiandien čia prasidėjo Amerikos Legiono konvencija. Dalyvaus 900 delegatų, be to atvyko daug šiaip legionierių pažiūrėti savo konvencijos.

Vokietijos pinigai bus paremti auksu

Gal dar šandien paskelbs naujus įstatymus. Stresemanno sustabdys pinigų spaudinimą.

BERLINAS, sp. 14. — Vokietijos naujasis pinigų bilių, paruoštas diktatoriaus Stresemanno ir finansinių ir legalinių ekspertų, ryto bus paduotas kabinetui trečiam skaitymui ir nėra abejonės, kad jis bus priimtas ir antradienį bus paskelbtas įstatymu.

Naujieji Vokietijos pinigai bus paremti auksine ir dolerių vidutine paskola. Valdžia mano, kad taip paremti pinigai bus pastovūs.

Pirmiausia bus išleista 600,000,000 markių, kurios bus užtikrintos reichsbanko piniginiu rezervu 480,000,000 auksinių markių, naująja auksine paskola ir tokiu būdu, kokį tik valdžia įstengs užstatyti. Kapitalas naujo emisijos banko bus 2,400,000,000 naujų markių, kurių didžiuluma bus laikoma rezerve.

Beprotiškas pinigų spaudinimas bus sustabdytas, nors senieji pinigai dar ilgai busia vartojami apyvartoje ir jų vertė bus nustatoma sulig dienos kurso, nors jau nebebus bandoma apmokėti valstybės išlaidas vien pinigų spausdinamojo prelo pasukimu. Ties laikais esą jau praėję.

NEW YORK, spalio 15. — Reikalaujant kreditoriams, federalinis teisėjas Hand paskyrė receiverį Columbia Graphophone Co. Receiverių tarpan pasizitas yra ir kompanijos manazeris. Kompanija mano, kad paskirimas receiverio nepaliesia jos biznio.

Kompanija jau nuo senai turi finansinį vargą, ir ne kartą buvo reikalaujama jai receiverio. Jos turtas siekia \$19,000,000, o skolos \$21,000,000.

Ruhr maisto riaušės daromos politiniais tikslais

Francūzai sako, kad tai yra nacionalistų ir komunistų suokalbis.

DUSSELDORF, sp. 15. — Šiandien sankrovos stovi uždaros, bet plėšimai sankrovų, kokie buvo pereinę šeštadienį, neatsinaujino. Miesto valdžia atsisakė į gyventojus organizuoti apsaugos būrius, kurie reikale pagelbėtų policijai.

Policija padarė daugelį kratų išplėstų sankrovų aplinkėse ir atgavo daug išplėstų prekių. Okupantai areštavo 16 vadovų plėšimuose. Keli jų bus teisiami karo teismo, o kiti bus išduoti vokiečiams.

Francūzai mano, kad plėšimai sankrovų okupuotame krašte, kurie tęsiasi tris dienas, yra greičiau politinis manevras, suruoštas nacionalistų išvien su komunistais, negu kad pasekmė bedarbės. Francūzai daugiausia kaltina ištremtąjį distrikto prezidentą Dr. Gruetzner, kuris bando kraštą valdyti iš Barmen, tuoj už okupuoto krašto sienos. Jis neseniai paskelbė, kad bedarbių šelpimas perkeltas iš Berlino į Barmen ir kad už kelių dienų ekonominė padėtis Ruhr krašte busianti tokia, kad reikėsia ginklų išvaikyti bado demonstracijas.

Delei to esą tiek nesmagu francūzams pasidarys, kad jie apleisų Ruhr kraštą. Bet tais savo žygiais Gruetzner daro didelį nesmagumą ir Vokietijos valdžiai.

Kad plėšimai nebuvo pasekmė bado rodo tai, kad plėšimuose sankrovose prekės buvo metamos į gatvę ir naikinamos, militai išbarstomi, o paskui apiliami aliejumi. Francūzai be to sako, kad Ruhr krašte nėra jokio trūkumo maisto, jo yra net daugiau negu normaliai. Taip pereinę šeštadienį atvežta 1,600 vagonų maisto, kuomet pirmiau buvo pristatoma po 600 vagonų į dieną, o dar prieš okupaciją po 500 vagonų.

Vokiečiai geležinkeliečiai nutarė sugrįžti į darbą ir dirbti po francūzų ir belgų kontrolę. Jie sugrįš į darbą trečiadienį.

Uždraudę darbininkų militarinės organizacijos

Maisto riaušės Vokietijoje tęsiasi.

BERLINAS, sp. 15. — Gen. Mueller, reichswehro komanduojuojas Saksonijoje, uždraudė kuriamą militarinio pobūdžio darbininkų organizaciją, prigrudamas pabaudomis iki 15,000 auksinių markių.

Du civiliniai žmonės liko užmušti ir keli sužeisti Meiningene, kur pašaukta reichswehro pagelbėti policija apvalyti gatves nuo riaušinių.

Trys žmonės liko sužeisti maisto riaušėse Frankforte ant Maino.

Mortenson pasiliksis mokyklų viršininku.

CHICAGO. — Chicagos viešųjų mokyklų superintendentas Peter A. Mortenson, kuris kiek laiko atgal padavė savo rezignaciją, manoma, pasiliks savo vietoje maždaug dar metus laiko. Jis pasitraukė del politikierių maišymosi į mokyklų reikalus. Mokyklų taryba betgi negauna kito žmogaus, kuris galėtų užimti jo vietą ir todėl jam teks ir toliau eiti savo pareigas.

Chinija nusilenkė valstybėms

Sutinka išpildyti niekurius didžiųjų valstybių reikalavimus

PEKINAS, sp. 15. — Chinijos atsakymas į antrą diplomatinio korpuso notą delei Linčendo banditų siautimo, sutinka išpildyti didžiųjų valstybių reikalavimų užtikrinimui didesnio saugumo svetims šalims.

Chinijos valdžia pašalino iš vietos Aien Čung-yu, kurio jurisdikcijoje Linčengo banditai veikė. Tie banditai kiek laiko atgal suėmė daug svetims šalių ir laikė juos ilgą laiką belaisvėje. Pirmiausia gi Chinija atsisakė pripažinti kitoms valstybėms teisę reikalauti nubausti nusikaltusius valdininkus.

Visi diplomatai šį kartą dalyvaavo puotoje pagerbimui naujojo Chinijos prezidento militaristo Tsao Kun.

Šventadienis buvęs "ramus"

Policija "tik" 200 žmonių areštavusi už mumsainą.

CHICAGO. — Policijos viršininkas Collins sako, kad Chicago jau likusi žymiai nusausinta, nes pereinę šeštadienį ir septintadienį policija puolimose ant saliumų suėmė tik 200 žmonių, kuomet savaitę atgal buvo suimta 1,200 žmonių. Policija aplankiusi daugelį saliumų ir kavinių, bet mumsaino mažai nutvėrusi. Areštuota vien mumsainierius, bet neliesta saliumuose rastų žmonių.

Policija padarė kratas namuose prie 408 W. 103 St. ir rado 100 galionų varytuvą ir 100 galionų mumsaino. Trys vyrai ir moteris tapo areštuoti.

Francijos prezidentas maldauja daugiau vaikų

PARYŽIUS, sp. 15. — Francijos prezidentas Millerand kalbėdamas vakar Evreux pareiškė, kad Francijai esą reikalinga daugiau vaikų, kad iš jų padarius vyrus. Gimimai Francijoje nuolat mažėja ir tame esąs didžiausias pavojus. Tas pavojus glūdi — Vokietijoje. Vokietijoje esą didelės šeimos, taip kad greit Vokietija galėsianti nuveikti Franciją vien skaičiumi gyventojų. Ypač vaikų gimimai Francijoje sumažėjo po karo.

Kai del Ruhr padėties, prezidentas pagyrė tvirtą ir pastovią premierio Poincaré politiką, kuri duosianti neužilgo pagelbėjimą vaisių Francijai.

Darbu Netruksta

SVEIKAM tvirtam vyrui ir sveikai tvirtai moterei neatleistina bėdovoti kad darbo neturi.

Nes darbu šandien netruksta. Ir juos lengviausia galima susirasti skaitant

NAUJIENAS — skyrių "REIKIA DARBININKŲ".

Šimtai lietuvių, skaitydami NAUJIENŲ skiltis "REIKIA DARBININKŲ", susiranda geresnių darbų. Ir tai moteris ant lygtos su vyrais.

Iš Shane kompanijos rubsiuvių streiko

CHICAGO. — Streikuojančių rubsiuvių pirmadienio susirinkime iš raportų pasirodė, kad streikas yra tokiame pat stovyje, kaip ir iš pačios streiko pradžia.

Vakar rytmetį vienam streikiui teko susidurti su Shane mušikomis prie dirbtuvės durų, bet tie mušikos tokie žioplys, kad jie jokiu būdu negali pažinti streikių. Vietoje paimti streikių, jie buvo nusivertę visai nežinomą moterį, kurie nieko bendra su streiku neturi. Moteris betgi mušikoms atstūriai atkrito. Ejuosio gi pro šalį streikių mušikos taip ir nepatėmė.

Iš pasikalbėjimų su skebais sužinota, kad keletas streikių, kurie buvo kompanijos šnipais ir dabar sugrįžo dirbti, tiek esą persekiojami lietuvių boselių, kad net žadą mesti skebavę ir eiti kad ir į stockyardus. Toje skebšapėje jiems uždrausta su kuo nors kalbėtis, taipgi jeigu nori keltą žingsnių paeiti toliau nuo savo vietos, tai turi gauti leidimą nuo boselio; net ir savais reikalais be leidimo boselio negali pasitraukti nuo mašinos. Ką jie daryti, jei ištiktų "nelaimę", o boselio arti nebūtų?

Nors galas tai skebšapei yra matomas visiems, bet vienok įjėsmėn skebą Brighton Park landžioja po stubas ir nori prikalbinti nekuriuos siuvėjus eiti skebauti. Tie skebų agentai sako, kad Shane dabar turįs daug tokių, iš kurių jokiu būdu negalima kriauciu padaryti. Kitas gi skebas savo kaimynams giriasi buk jis gaunąs šimtą dolerių į savaitę skebaudamas ir turįs kontraktą pasidarys su kompanija ant trijų metų. Streikiariai žiūrės ar ilgai tas jo kontraktas bus geras. Kokie žioplys tie skebai, kad nesisarmatija girtis savo žioplumu. Juk ir prieš streiką visi buvo pasirašę kontraktus tokius kokius kompanija norėjo, bet ne darbininkai; tai ir šis skebas pasirašė tokį kontraktą, kurio jis ir pats nežino, nes nė lietuviškai nesuskaito, tai ką jau sakyti apie anglų raštą.

— Toks kaip kriaucius

REIKALAUJA DIDESNIO MOKSLO DEL ADVOKATŲ.

Norintys mokintis į advokatų turės lankyti ir kolegiją.

SPRINGFIELD, Ill., spalio 15. — Valstijos augščiausias teismas nusprendė, kad pradedant nuo liepos 1 d., 1923, iš norinčių mokintis ant advokato bus reikalaujama netik baigimą vidurinės (high) mokyklos, bet ir dviejų metų kolegijos (general college); be to tie mokiniai, kaip ir pirma, turės tris metus mokintis teisų ar 4 metus dirbti advokato raštineje.

Betgi tiems, kurie jau dar mokinasi, ar dar pradės mokintis prieš liepos 1 d., užteks ir vidurinės mokyklos.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, spalio 15 dieną, užsienio pinigų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos 1 sv. sterlingų \$4.57
Austrijos 100,000 kronų \$1.45
Belgijos 100 frankų \$5.31
Danijos 100 markių \$17.55
Finų 100 markių \$2.72
Prancijos 100 frankų \$6.15
Italijos 100 lirų \$4.60
Lietuvos 100 litų \$10.00
Lenkų 100,000 markių \$15.55
Norvegijos 100 kronų \$39.30
Olandų 100 kronų \$26.43
Svedijos 100 kronų \$17.96
Šveicarijos 100 frankų \$17.96

Nori atšaukti Oregono gubernatorių

PORTLAND, Ore., sp. 15. — Tamsios, nežinomos spēkos rūpinasi atšaukti gubernatorių Pierce, kuris eina savo pareigas tik dar devintą mėnesį. Kam rūpi tas atšaukimas ir kas jį finansuoja, dar nežinoma. Tik yra žinoma, kad tuli žmonės, ar žmogus tam dalykui davė \$15,000. Dabar yra renkamasi atšaukimo petijcijos, bet visa tai varoma slapta, kad negalima nieko tikro sužinoti. Gubernatorius ketina nepasiduoti ir kovoti iki pastaros. Spėjama, kad užpakaly visos šios atšaukimo kampanijos stovi Ku Klux Klanas, kuris yra gana įsigalėjęs Oregono valstijoje. Klaniečiai daugiausia ir balsavo už demokratą Pierce, kadangi republikonų kandidatas buvo didelis ku kluxų priešininkas.

Šeši žmonės prigrė

DETROIT, Mich., sp. 15. — Šeši svetimtaučiai, kurie bandė perplaukti Detroito upę ties Ecorse mažame luotely prigrė, kitam praeinančiam laivui apvertus tą luotelį.

Penki žuvusių yra vaikai, o šeštas yra armenas, kuris irklavo. Kokis laivas užgavo luotelį nežinia, kadangi jis nesusetojo ir nuplaukė tolyn. Manoma, kad jis nepajuto ištikusios nelaimės.

Devyni žmonės užmušti

FAIRLAND, Ind., sp. 15. — Devyni žmonės liko užmušti ir vienas sunkiai sužeistas traukiniui ties Brookfield užbėgus ant jų automobilio. Visi užmuštieji yra iš London, Ind.

6 žmonės žuvo gaisre.

NEW YORK, sp. 15. — Šeši žmonės žuvo gaisre, kuris pereinę naktį sunaikino trijų augstų medžių namą Brooklynne.

Suvaržė Graikijos laikraščius.

— ATHENAI, sp. 15. — Valdžia išleido dekretą, kuriame draudžiama laikraščiams minėti apie mirusįjį karalių Konstantiną ir sukilimo vadovus. Taip jau uždraudžiama karalių minėti viešose prakalbėse ar karikatūrose.

Amerikiečiai išgelbėjo 15,000,000 rusų

CHICAGO. — Pulk. Haskell, kuris vadovavo Amerikos Šešimo Administracijos darbu Rusijoje užvakar lankėsi Chicagoje ir darė pranešimų apie Administracijos darbuotę Rusijoje ir abelai apie Rusijos padėtį. Kadangi jis tebėra kariuomenėje, tai nuo politinių svarstymų susilaikė.

Jis sakė, kad Administracija Rusijoje išleido \$66,000,000, išgelbėjo 15,000,000 gyvaščių ir davė darbo 120,000 Rusijos valstiečių. Administracija jau užbaigė savo darbą, kadangi šiemet derlius Rusijoje yra geras ir Rusija galės net ir eksportuoti maistą.

Užgria 8 val. darbo dieną

LONDONAS, sp. 15. — Paskelbta, kad Vokietijos kabinetas užgyrė bilių apie darbo valandas, kurios prie normalinių aplinkybių bus 8 valandos ir tik išimtinuose atsitikimuose bus dirbama 10 valandų, sako Berlino žinia.

Apiplėšė automobilistus.

CHICAGO. — Penki jauni vyrai ties Techny, Ill., ant Waukegano kelio pirmiausia apiplėšė Techny policijos viršininką ir atėmė iš jo ginklus ir žvaigždę, o paskui sustabdė šešių automobilių ir apiplėšė visus juose būvusius žmones. Po to jie pasiėmė vieno apiplėstųjų automobilį pabėgo. Bandytą buvo juos vyti, bet besivejantis automobilis ant užsikimso apvirto ir sunkiai sužeidė policijos viršininką ir kitą žmogų. Sužeistuosius nuvežta į Waukegano ligoninę.

ANGORA, sp. 15. — Turkijos nacionalistų seimas nutarė ir toliau Angorą palikti Turkijos sostine. Nuosprendis yra tik laikinis ir galbut vėliau vėl bus balsuojamas sostinės klausimas. Angora yra didelis miestas Anatolijoje, Mažosios Azijos.

ORAS

ŠIANDIEN — apsiniaukę, vėliausia lietus; maža permaina temperatūroje.
Saulė teka 6:03 val., leidžiasi 5:09 val. Mėnuo leidžiasi 8:59 val. vakare.

EXTRA

"Kaip Lietuva atrodo dabar"

Toj temoj kalbės P. Grigaitis, Naujienų Redaktorius, kuris neseniai sugrįžo iš Lietuvos. Nėra reikalo priminti, kad bus suteiktos teisingos ir rimtos žinios apie Lietuvos padėtį, nes Chicagočiams P. Grigaitis yra gerai žinomas.

Prakalbos bus 7:30 val. vak.

Šiandien, Spalio 16,

Br. Strumilų svetainėje, 158 E. 107 St.

Pėtnyčioj, Spalio 19,

Meldazio svetainėje, 2244 W. 23rd Pl.

Kviečia KOMITETAS.

Apmokame Lietuvos Laisvės Bonų Kuponus

Lietuvos Laisvės bonų savininkai gali kreiptis į Naujienų ofisą ir Naujienų skyrius del apmokėjimo Lietuvos Laisvės bonų kuponų. Prinokusius kuponus apmokame pilnai. Siųsdami per paštą pridėkite 2 centų atsakymui ir aiškiai parašykite savo adresą.

Siųsdami pinigus Lietuvon, galite mums juos atsiųsti ar priduoti Lietuvos Laisvės bonų prinokusiais kuponais.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.

Kas Dedas Lietuvoj

Kaunas

Svetimų kalbų kursai.

Rugsėjo mėn. pabaigoj, Sv. Ministerijai leidus, pil. Valentinus von May atidarė „Kaune“ (Vytauto pr. 24) anglų ir vokiečių kalbos kursus. Šie kursai verti dėmesio todėl, kad pil. V. May yra Lietuvos pilietis (gimęs Mariampolėj), išėjęs Rytų Institutą Vladivostoke (vienintelį pasaulį) ir yra turėjęs 12 metų pedagoginės praktikos specialiai anglų kalbai įvairiose atkūrose jurių ir karo mokyklose. Be ko kita, pil. V. May šiais metais buvo Latvijos švietimo Ministerijos priimtas į patvirtintas anglų kalbos lektorium. Praktikos Mokslo Institute Rygoje (aukš. mokykla), bet Vidaus Reikalų Ministerijai įtepus leidimo, kap ne latvių piliečiui, gyventi Latvijoje, (anot jų pasiaukinimo — del inteligentijos krizės) nuo tos vietos teko atsiskirti. Nesant Lietuvos atitinkamų mokyklų pil. V. May tuo tarpu tegali vien tuo būdu būti mūsų visuomenei naudingas, nes svetimų kalbų mokėjimas, ypač šiais laikais, kiekvienam inteligentui yra neabejotinai reikalingas ir naudingas. P. V. May jau yra turėjęs tos rūšies kursus Tiflėje 1918 m. (L-v)

Norėjo aplėsti konduktorį.

24 rugsėjo einant iš lengvo Siaurųjų Gelžkelių traukinėliui, ties Gelžkelių Dirbtuvėmis išėjus konduktoriumi ant tormozo tulas iš važiuosiuji keleivių, kokios 18 metų vaikinai staiga nutraukė nuo konduktoriaus krutinės tarbelę su pinigais, iššoko iš traukinio ir įbėgę į gelžkelių dirbtuves bandė pasislėpti. Sustabdyti traukinėlį konduktorius vijosi paskui ir su pagalba dirbtuvių darbininkų pėšiką suėmė.

Konduktorio tarbelėje buvo vos kelios dešimtys litų.

— Lietuvos darbininkas.

Kauno padegėlių vargai.

Kaunas. — Rugsėjo 11 Šančiuose gaisro sunaikintų keturių namelių gyventojai darbininkai, apie 20 šeimynų, likę be pastogės randasi sunkiame padėjime. Del butų krizės Kaune negali niei rasti sau butų ir su šeimynomis neturi kur pasislėpti. Vieni jų susikimšo kur į karidorių bei pasilūgus prie savo pažįstamų, kiti susikraustė į kaikiuri butų dar nevisai sudegusias likusias be stogų sienas, trefi rengiasi savo šeimynas išvežti į kaimus, o patys pasilikti vieni, nes nenori nuostoti darbo.

Padegėliai kreipėsi Butų skyriui, ir milijon, ir kur tik begalima, bet be pasekmų. Visur

SEVEROS GYVULIŲ UŽLAIKO SEIMYNOS SVEIKATA.

Asirius skausmų

ir reumatinio uždegimo galima pasekmingai išgydyti su

SEVERA'S GOTHARDOL

Išlikimas linimentas

Geras vaistas dėl susimušimo, išsukimo, ūmio, raumenų šyvo, skausmų srėnsoje ir šonuose.

KAINA 30 IR 60 CENTAI.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

VAMPYRAS.

Kauno kapinyne pagautas pusprotis Zigmąs Majevskis, kuris naktimis kapinyne atkasinėdavo jaunas numirėles, su kuriomis nepadoriai elgdavėsis. Blondinės, kurios jam tik patikdavo, jis puošdavo įvairiais papuošalais nuo kitų lauvų paimtais. Ilgą laiką tas „vampyras“ buvęs didžiausias baimės priežastimi kaikiuriems apilinkės gyventojams. Pagaliau jis suimtas ir patalpintas kalėjimui. Z. Majevskis puoselina yra apsišvietęs žmogus, buvo seniau, rodos, Balbieriškio valsčiaus raštininku, bet pamišo ir nenubūdama vienoj vietoj ėmė po svetą bastytis. Gal nenormalus negyvy blondinių medžiojimas jį vertė tolydžiai mainyti savo buvimą vietą. Šiaip jisai budavo ramus ir gana mandagus. (L. Z.)

Kiek pradžios mokyklų Lietuvoj.

1922 m. Lietuvoj buvo pradžios mokyklų: lietuvių 1478, lenkiškų 27, žydiškų 96, vokiškų 23, latviškų 10, gudiškų 1, rusiškų 5, mišrių 16, viso 1656. Mokytojų buvo 89, mokytojų 1040 vyrų, 1143 moterys, — visa 2183 mokytojai.

Mokytojų seminarijų buvo 6. Jose mokėsi 270 bern. ir 325 merg. — viso 595 asmenys.

Aukštesniųjų ir vidurinių mokyklų buvo lietuviškų 69, lietuvių-rusų 2, lenkų 5, ebrajų 6, žydų 3, vokiškų 1, rusų 2, ebrajų-rusų 2, latvių 1, viso 81. Jose mokėsi 17,238 asmenys.

Kursėnai.

Lietuvos Mokytojų Profesinės S-gos šiaulių skyrius nuo rugp. 23 d. čia atidarė krautuvę-knygyną, kurio atsiradimą ir įsteigimą reikia sveikinti ir linkėti jiems gero pasisekimo, nes miestelyje su apie 3½ tūkst. gyv. mokosi 400 suvirš prad. mokyklų mokinių (be žydų), yra taikos teismas, mil. nuov. v-kas, miškų urėdija, vals. valdyba ir kt. — knygynas butinai reikalingas. Knygynas, kaip jo vedėjas pranešė, bus galima gauti įvairių laikraščių. Knygynas patogioje vietoje prie rinkos. (L. Z.)

Ar Jūs Vienas iš Tų Kurie Mokate Extra?

KAUKURIE moka daugiau todėl, kad jie nesupranta kaip puikus yra **Jelke GOOD LUCK** Margarinas; arba kaip jis maistingas ir skalsus yra. Bet yra visai bereikalinga mokėti extra todėl kad **GOOD LUCK** užganėdina kiekvieną reikalavimą visų, kiekvienas gali aptepti ant duonos ir gauti skonį, gryną, maisto vertę ir šviežumą ir gali nupirkti taip pigiai kur reikš didelį sutaupymą jūsų maisto bilose. Nebukite „vienas iš tų kurie moka extra“. Darykite taip kaip daug šeiminių daro — vartokite **Jelke GOOD LUCK** Margariną prie savo stalo kaip aptepimą ant duonos ir virtuvėje ir sutaupykite daug pinigų.

JELKE GOOD LUCK MARGARINE

Geriausias aptepimas ant duonos

PAS JUSŲ PARDAVINETOJUS

1,204,000 kiaušinių, 1921 m. — 1,262,000, o 1922 m. pradžioje buvo jau 1,400,000 kiaušinių. — Pereitais metais išvežta per 100 milijonų kiaušinių, o netolimoje ateityje tikimasi žymiai tą skaičių padidinti.

Vokietijos Universitetai nebeprimsią studentų svetimtaučių.

Kauniškė „Lietuva“ praneša:

Gavome laišką iš Vokietijos, kad į Miuncheno Aukšt. Mokyklą nebusių priimtas joks Lietuvos pilietis. Be to, vieno universiteto sekretorius sakė, kad Centralinė Vokiečių val-

džia įsakiusi šmet (o gal ir toliau, nežinia) į jokią aukštąją mokyklą nepriimti svetimtaučių.

Laiško žiniomis visoj Vokietijoje esą atvesta labai daug prašymų, o pinigai pridėti prie prašymo, esą negražinami (pav. Erlangenio Univers. ir kt.).

Oficialių žinių tuo tarpu dar nėra.

Ar jūs žinote, kad

Naujas income tax įstatymas kuris įėjo galėn Maskvoje, nurodo, kad jei žmonės kurie uždirba \$100 į mėnesį, 80 nuošimčių turi atiduoti valdžiai? Leninas, Trockis ir kiti komisarai gauna tik 52 dolerius į mėnesį. Ar jūs žinote, kad Helmar Cigaretai yra padaryti iš grynų Turkų tabako ir yra pardavinėjami prieinamą kainą?

Tik Pažiūrėjus In Jį

Nepasakys jums daug apie gerumą pieno. Kas yra skaitoma, tai garbė jūsų pienininko ir jo gabumas, kad suteiktus jums geriausį pieną. Borden's "Selected" yra pienas su reputacija iš išdirbystės su reputacija.

Užsisakykit
Borden's
"Selected"
šandien

BORDEN'S
Farm Products Co. of Illinois
Franklin 3110

Sutaupykit Pinigų ant Anglių

Paukščiai ir Oro Žinovai Pranašauja Ankstybą Žiemą
Jei jūsų anglių sandėliai dar nėra pripildyti, jūs gerai padarysite jei tuoj užsisakysite nors dalį anglių želmui. Daug pasivėlinusių orderių ir prasti keliai, gali suvėlinti jūsų vėlesnius orderius. Nieko nelaimėsite laukdami.

Bukite prisirengę prie pirmutinio šalčio. Pasidarykite draugais su geru anglių pristatytųjų — dabar — kuris apsaugos jus vėliu.

Consumers Company

Fred W. Upham, Prezidentas
Generalis Ofisas 111 W. Washington St.
Telefonas Franklin 6400

Mūsų skyrius, 3808 So. Western Ave. yra pasirengęs patarnauti jums.
Charles Barwood, Manageris. Telefonas Lafayette 5935.
Jei yra paranku, ateikit asmeniškai del pažinties.

65 skyriai visoje Chicagoje. Pasidarykite į telefonų knyga kur yra arti jūsų namų.

Anglys, Solvay Coke, Ledas, Namų Materijolas

PASISKUBINKIT UŽSIRAŠYT "DIRVA"

— nuo 25-to numerio

"DIRVOJE" spausdinama garsus viso pasaulio literaturoje Eugene Sue Romanas antgalviu "AMŽINASAI ŽYDAS". "DIRVOS" kaina metams \$2.00.

NAUJAUSIOS KNYGOS IS LIETUVOS

TIK KA GAVOME NAUJAUSIŲ KNYGŲ IS LIETUVOS:
1) KURYBOS KELIAI, Ilustruota. Kaina \$1.00
2) GAIRES, Dvimenesis žurnalas, ilustruotas, — Nr Nr 1 ir 2. Kaina po \$1.00
3) KAUNO MIESTO ALBUMAS, 54 Kauno paveikslai. Kaina \$1.00.
4) TRAUKINYS, Juozo Tysliavos Eilės, Kaina 25c.
5) KELIONE APLINK PASAULI 1 80 DIENŲ, Julio Verno, Su Kalpoko pieštais paveikslais. Kaina \$1.00.
6) ANT POLITIKOS LAKTŲ, Politinio šaržo Albumas, 38 spalvoti paveikslai. Pieše Adomas Varnas. Teksta parašė Vaisgantas. Kaina \$2.00

Agentams nuleidžiamas nuošimtis. REIKALAUJAME AGENTŲ VISUOSE MIESTUOSE. Geros salygos. Smulkiosios ty knyga aprašymas toliau DIRVOJE. Užsakymus su pinigais siųskite sekančiu adresu:

"DIRVA"

7907 Superior Avenue Cleveland, Ohio.

ELEKTRA

Šviesa ir pajėga suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo. Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

SIANDIEN AŠ TIKRAI SVEIKA

Taip rašo moteris ėmusi Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundą.

Jamestown, N. Y. — "Aš buvau nervuota, lengvai susierzindavau ir nusimindavau ir ne turėjau ambicijos. Kartais aš negalėdavau pasėdėti, kadangi turėjau skausmus srėnsoje ir buvau silpna. Aš paėmiau Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundą skystoj ir tabletoj formoj ir vartojau Lydia E. Pinkham's Sveikatintį plovą nuo uždegimo. Šiandien aš esu tikrai sveika, laikau įnamius ir dirbu. Aš rekomenduoju jūsų vaistus kiekvienai moteriai, kuriai nesveikuoja ir jį gali panaudoti kiti mano laiško kiekvienai kiti pagalbū. Dabar aš pereivenui gyvenimo. Pirmąją ir laikau namie Vegetable Compoundą, kad galėčiau paimti kuomet man prireikia". — Mrs. Alice D. Davis, 203 W. Second St., Jamestown, N. Y.

Dažnai kokia nors menka kliūtis suardo viso kuno stovį; ją parodo tokie simptomai, kaip nervuotumas, strėnų skaudėjimas, ambicijos stygis ir abelna silpnumas. Lydia Pinkham's Vegetable Compound esti puikiam vaistu nuo tokių kliūčių. Daug kartų jis prašulina kliūtis priežastį.

Seni žmonės gali rasti palengvinimą nuo daugelio ligų

Tukstančiai vartoja naują prirengimą ir sako, kad suteikia jiems puikų palengvinimą į keltą dieną

Jei jūsų gydytojas nėra dar jų užsages jums, tik nueikite pas aptiekorių ir nusipirkite butelį šio naujo prirengimo. Jis vadinasi Nuga-Tone. Vartokite jį keltą dieną ir jei jūs neišrodysit geriau ir nesijausite geriau, nekainuos jums nieko. Mūsų skaitytojai suras, kad Nuga-Tone yra nekenkianti, maloni ir gera gyduolė, kuri taisto apetitą, nervus, kraują ir kūną greitai, suteikia saldų ir malonų miegą, stimuliuoja kepenis ir inkstus ir reguliuoja skitvį ir žarnas. Iškibėjai žino labai gerai, kad Nuga-Tone suteiks jums tiek gero ir jie įsąk visiems aptiekoriams duoti jums garantiją arba pinigų grąžinti, jei jums nepagelbės. Žiūrėkite garantiją ant pakelio. Rekomenduojama, garantuojama ir parduodama pas visus aptiekorius.

DAVID RUTTER & CO., Anglis ir Koksis

Pirkite anglis tiesiai iš retal kietų. Visur pristatom. South Side ofissas 3301 Normal Av. Tel. Yards 2296.

NUSIPIRK

Typewriterį arba rašomą mašinėlę

Kaina \$60

Tuomi padarysi didelį smagumą pats sau, savo girinėms ir draugams su kuriais susirašinėji ir greičiau galėsi parašyti laišką ar ką kitą, negu su ranka. Geriausia, parankiausia ir dalikabniausia mašinėlė su lietuviškomis raidėmis pasaulyje. Galima ir angliškai rašyti.

Gaunamos
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Str., Chicago, Ill.

NORĖDAMI
PIRKTI, PARDUOTI AR MAITYTI VISADOS KREIPKITES P. J. S. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 6611 ir 6-74
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siūloma įsigis ir Parduodam Laivakvėles.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofissas
127 N. Dearborn St., Room 111-112
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel.: Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephonas Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakar. Seredoj ir Pėtryčioj nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas visuose telmuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgičiaus lengvomis išlygomis.

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofissas vidurmiestij:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Naujų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS Advokatas

29 So. La Salle St. Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago.
Tel. Yards 4681

S. W. BANES, Advokatas

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Recter Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1616. Val.: 6 iki 9 val.

J. P. WAITCHES LAWYER

Lietuvys Advokatas
Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.
Telephone Randolph 5584
Vakaraist: 10736 So. Wabash Ave.
Tel.: Pullman 6377.

AR SERGI?

Ateik pas mane ir lik sveiku Nedaleisk, kad tavo ligą pasidarytų chroniška arba kritiškame padėjime. Ateik šandien asmeninai pasimatymui. Aš lengvai prašalinsiu kad ir labiausiai chroniškas ligas.

DR. M. S. BASISTA, CHIROPRACTOR
1809 So. Loomis St.

Overkautai

2 kelnų siutai
Vyrams, vaikinams ir vaikams

Mūsų pigi renda ir mažos išlaidos padaro galimą sutaupyti jums nuo \$5 iki \$25

ant jūsų siuto arba overkauto. Mes turime visokio materijolo kokio jūs tik norite, vienodų spalvų ir vėliausių stilių.

Visi stiliai, spalvos ir mioros. Siutai ir overkautai \$18.50 ir augščiau

Vaikų siutai ir overkautai \$8.50 ir augščiau

S. GORDON,
739 W. 14th St.

Pirmos durys į rytus nuo Halsted St. prius 14 St.

Atlarsa kasdien nuo 8 ryto iki 9 vak. Subatomis nuo 8 ryto iki 10 vakarė. Nedėlioj nuo 8 iki 5 vakarė.

Ar Rukote?

Ar jūs esat rukorius? Ar jūs gerėjatės rudydami švelnų, lengvą, tyrą Turkišką cigareta? Jei jūs rukot, tai rukykit Helmar, Amerikos augščiausius cigaretes.

20 Helmarų kainuoja truputį daugiau negu 20 paprastų cigarečių, bet su kiekvienu Helmaru jūs gaunate keliolika kartų daugiau malonumo.

Helmar yra supakuoti kietose skrynute, taip kad kožnas Helmar gali užlaikyti šviežumą ir lengvumą jo 100% tyro Turkiško tabako be susilaužymo ir susimankymo.

Anarano

Išdirbėjai augščiausios rūšies Turkiškų ir Egiptiškų Cigaretų pasaulyje.

BOXES
of
10 or 20

DOVIERNASTIS

(Ingaliuojimai)

Taipgi kiti Reikalai ir Provos Lietuvoje

Jeigu kam reikia padaryti doviernastis vedimui reikalų ir provų Lietuvoje, jei reikia padaryti pirkimo ir pardavimo aktus kaslink nuosavybės Lietuvoje, ar kokius kitus dokumentus, tegul kreipiasi į Naujienų ofisą, kur visi tokie dalykai atliekami su pilnu žinojimu, stropiai, greitai ir už pigiausią kainą.

Taip-jau jeigu kas turi vedimui provų arba bylų Lietuvos teismuose, tegul kerpiasi į Naujienų ofisą, nes iš čia pavedame Lietuvos bylas savo korespondentams advokatams Lietuvoje, kiekviename atsitikime paskirame bylas geriausiems savo dalyko žinovams.

NAUJIENOS
Teisių Skyrius
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

Iš New Yorko Padangės

Šis tas iš darbininkų judėjimo.

Pastaruoju laikų galima pažymėti keletą svarbesnių įvykių New Yorko darbininkų judėjime. Visų pirma galima, ir yra verta, pažymėti permainas įvykusias Socialistų dienraščio "New York Call". Per penkioliką metų "Call" buvo grynai socialistinis dienraštis ir socialistų leidžiamas. Per keletą metų gyvavo neblogai, bet karo metu reakcija uždavė tokį smūgį, nuo kurio sunku buvo atsigriebti. Kaip išlikimas darbo žmonių dienraštis buvo valdžios smarkiai persekiojamas; buvo atimta antros klasės teisės; nekarta teko pasimokėti pinigines bauses ir kitokių persekiojimus patirti. Visa tai sunkiai spaudė "Call" dienraštį. Pagaliau visai pradėjo silpnėti, ir kad New Yorko darbininkai nepasiliktų be dienraščio anglų kalba, teko kas nors daryti. Šiuo klausimu susirūpino didžiosios New Yorko darbininkų organizacijos. Analgamėtų Unija, International Ladies Garment Workers Unija ir dar penkios kitos darbininkų organizacijos atėjo į pagalbą. Šios Unijos apipirko New York Call, socialistams pasilaikant 15% viso stako. Ir dienraščio vardas pakeista — vietoj "New York Call" dabar vadinasi "New York Leader". Vardas permainytas dėl tam tikrų išreikavimų. Dabar New York Leaderį leidžia oficialiai ne socialistai, bet vis tik socialistai kontroliuoja. Visos tos Unijos jeigu ne pilnai socialistų kontroliuojamos, tai bent socialistams artimos. New York Leader jai nekarta pasireiškė už Amerikos Darbo Partiją bei Socialistų Partiją ir visais galimais būdais pasizadėjo remti Socialistų — Labor Partijos rinkimų kampaniją. Leaderio Direktorių taryba, rodos, vienbalsiai užgėrė Socialistų — Labor Partijos Kompaniją, ir pasizadėjo didelių paramos. Direktorių Taryboje yra didžiulia socialistų, o tarpe jų žymiausi unijų vadai: S. Hillmanas, J. Schlosbergis nuo Amalgamitų; Morris Sigmant — International Ladies Garment Unijos prezidentas ir daugelis kitų žymių žmonių. Nuo Socialistų M. Hillmanas, J. Block, J. Work etc. Šitas įvykis suartino didžiųjų Unijų vadus su socialistų darbuotojais.

Reikia pažymėti, kad šitas įvykis nevisiems patinka. Komunistai pradėjo smarkiai prunksti, kam šitų Unijų darbuotojai "susidėjo su socialistais. Ypatinai jie ėmė vėl kabinėtis prie Amalgamitų Unijos vado. Mat jiems netinka, kad Leaderio leidėjai indorsavo Socialistų Labor Partijos kampaniją, o apie jų "Federuotąją Farmerių Darbo partiją" nieko nei neužsimena. Bet čion jų nelabai kas nei paisy — argi komunistams kada įtikis?

Amalgamitų Unioj.

Tuo pačiu laiku įvyko šios tokios permainos ir pačioje Amalgamitų Unioje. Per tulą laiką unijos viršininkai buvo linke vienur kitur paremti ar bent nusileisti komunistams reksniamis. Bet dabar jaučiamas kas kita. Nepersena New Yorke įvyko visų lokalių pildomųjų tarybų susirinkimas, kuriame dalyvavo New Yorko Bendrosios Tarybos darbuotojai ir generaliai unijos viršininkai ir priėmė rezoliucijas prieš kuriamą visokių grupių organizacijos viduje. Taip pat tapo priimta atatinamas tarimas bausti visokių grupių kurėjus, etc. Šituo tarimu užduota antausis komunistų

"Švietimo Lygai." Juk kas-gi daugiau trukšmo pridirbo unijoje, jei ne komunistai su visokiomis savo guštomis?

New Yorko organizacijoj neužilgo įvykis viršininkų rinkimai. Numatoma, kad trukšmadariams bus užduota vėl smūgis, nes į visas svarbesnes vietas yra nominuota, seniau pasižymėję unijos darbuotojai, kurie perėjais metais del komunistų trukšnavimo buvo rezignavę. Kiek numatyti, tai jų kandidatūras remia ir generalius unijos ofisas. Šitie unijoje įvykiai komunistams irgi nelabai patinka. Lietuviškieji komunistukai tat vėl pradėjo kabinėtis prie unijos viršininkų. Per vienas prakalbas Brooklyn Bimba jau padarė puolimą ant unijos viršininkų; girdi, jie atsistoje tarpe kujo ir priekalb ir nežina, kurio pusen krypti. Mat nejdorsavo jų Federuotosios partijos.

Komunisto Buivydų teismas pasibaigė.

Kaip jau kadaise buvau minėjęs, komunistas J. Buivydą kartą einant iš S. L. A. kuopos susirinkimo sumušė A. Būnij už tai, kam pastarasis balsavo už skyrimą aukų iš Susivienijimo išdo Lietuvos Universiteto reikalams. Spalių 2 dieną buvo jų teismas ir Buivydą nuteisė užsimokėti \$15.00 arba eiti trim dienom pasidėti šaltojo. Buivydą pasirinko geriau užsimokėti bausmę. A. P. Serbas.

Pittsburgh, Pa.

Mokyklos įkurimas.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 43-čia kuopa atidarė N. S. Pittsburghie mokyklėlę, kurioj busi mokinama dainavimo, vaidinimo, lietuvių kalbos ir aritmetikos, taip jau prirengiama žmogų norintieji

gauti Amerikos pilietybės papiersas.

Del įstojimo į bet kuri mokyklos skyrių reikia kreiptis į kuopos sekretorių Joną Katkų, 1217 Beaver Ave.

ATYDAI TOWN OF LAKIECIAMS!

Kurie norite skaityti "Naujienas" ir gauti kasdieną į savo namus, kreipkitės laišku arba esmeniškai pas

FRANK JURINAS
5118 So. Paulina St.

SEIMININKEMS.

Mrs. Dora Vilkinė, kuri yra žinoma kaip gera namų šeimininkė, sako: "Good Luck turi daug gerų pusių, bet svarbiausia, kad jis visuomet yra šviežias ir privalėtų būti vartojamas del valgio, todėl, kad jis yra grynas ir puikus užpildas ant duonos. Viskai labai megsta jį. Kita svarbi priežastis, jis yra labai pigus, bet taip geras, kaip ir sviestas. Daugumas moterų brangiai moka už šviežią, kuomet gali gauti pigiai "Jelke's" Good Luck daug pigiau, o kitus pinigų gali išleisti kitiems dalykams". Pabandykite Jelke's Good Luck ir jūs surasite, kad jis teikia pilną užganėdinimą. Prašykite jūsų groserininko Good Luck ir neimkite nieko kito.

NORTH GERMAN LLOYD

Savaitiniai išplaukimai į LIETUVĄ

New York-Bremen

Su nauju gražu laivu "COLUMBUS"

Didžiausias Vokiet. laivas

Ir vienos klasės cabin laivai. Labai daug pagerinti trečios klasės parankumai. Parankūs uždarami kambariai su 2 ir 4 lovomis. Del laivakorėjų prie bilietinio agento arba

North German Lloyd

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

Mrs. A. MICHNIEVICZ-VIDIKIENĖ AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampa 31 gat. Ofisas su Dr. J. F. Van Paing

Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgai praktikuojusi Pensilvanijos ligonbučiuose. Sąžiningai patarnauja, visose ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyką patarnauja, da ir kitose reikalauose moterims ir merginoms; kreipkitės, o rasite pagalbą.

Valandos nuo 7 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 vakare.

Tel. Lafayette 4223

Plumbing, Heating

Kaipio lietuvius, lietuviams vižados patarnauja kuogeriausiai

M. Yuška

3223 W. 38th St., Chicago, Ill.

Pinigai

iš Brighton Park

i LIETUVĄ

per

NAUJIENAS

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

Tel. Blvd. 3138
M. Woitkewich
BANIS
AKUŠERKA
Turiu patyrimą. Pasekmingai patarnauju moterims prie gimdymo kiekviename atsitikime. Teikiu ypatingą prižiūrėjimą. Duoda patarimus moterims ir merginoms dykai.
3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN — IŠ RUSIJOS —

Gerei lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušelis.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyru, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1026 W. 18th St., netoli Fisk St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

(Dienomis: Canal 3110 arba 0875 Naktį Drexel 958 Boulevard 4136

3410 So. Halsted St. Val.: 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 16 metų

Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois.

Specialistas džiuvos

Zmogžudystė Kaune

Neseniai Kaune įvyko senaica piktadarybė: K. Norkaus laivakorėjų agentūros kontoroje tapo nušautas vienas tos kontoros tarnautojas, stud. Vytautas Aleksa.

Yra pamato spėti, kad ta piktadarybė turi politinį pagrindą. Žmonės, kurie arčiau pažįsta nužudytąjį vaikina, sako, kad jis nugalabiję komunistai, keršindami jam už tai, kad jisai atsimitė nuo jų ir ėmė viešai juos peikti.

A. a. Vytautas buvo patekęs bolševikų įtakon, dar budamas gimnazistu. Sužavėtas bolševizmo propaganda, jisai buvo nuvykęs į "matušką" Rusiją ir dirbo pas savo dėdę, garsųjį lietuviškų komunistų vadą, Zigmą Aleksą-Angarietį. Kitas jo dėdė, tikras Angariečio brolis, buvo Lietuvos ministrų kabineto narys.

Bet Rusijoje budamas, Vytautas pamatė, kad bolševizmas yra visai ne toks, kokiui jisai sau įsivaizdavo jį. Todėl, metęs savo tarnybą pas Angarietį, jisai apėjo bolševikų rojų ir sugrįžo Lietuvon.

Iš motinos pusės artimas Vytauto Aleksos giminė yra žinomas amerikiečių Brooklynlo biznierių, p. J. Ambraziejus. Jo motina, butent, yra Juzė Ambraziejūtė, kuri kartu su savo broliu Juozu attingiai dalyvaudavo slaptuose suvalkijos ukiniukų jaunimėnės rateliuose ir ypatingai daug prisidėdavo prie slaptų lietuviškų spektaklių rengimo.

J. Ambraziejus duodavo pinigų savo sesers sunaus, Vytauto, mokslui ir tikėjosi sulaukti iš jo gabaus visuomenės darbuotojo. Galima suprasti jo skausmą, kai jisai išgirdo, kad jaunikaits yra nužudytas. Žemiau dedame du įdomiu dokumentu, paliečiančiu tą tragišką Kauno įvykį. Vienas yra ištrauka iš A. Bernoto laiško; antras yra laiškas, kurį gavo p. J. Ambraziejus nuo vieno savo draugo iš Lietuvos.

Antano Bernoto laiškas.

Antanas Bernotas yra "Vienybės" redaktorius, p. širvydo, brolis. Dabar jisai sėdi Lietuvos kalėjime, patekęs į jį kaip bolševikas. Kitąsyk jisai gyveno Amerikoje ir dirbo "Kovoje", kaip zeceris.

Kalėjime budamas tečiaus, p. Bernotas atsiėmė nuo bolševikiško svaigulio ir prisidėjo prie tos kalinių grupės, kuri pasidarė "valstybiniai nusistatę". Matoma, tos grupės atsišaukimas neseniai buvo tilpęs Kauno "Lietuvoje" (apie ką jau buvo rašyta "Naujienose") ir mes todėl neklaidome, sakdami, kad dalis politinių kalinių Lietuvoje šandien yra visai priešinga komunistams, su kuriais jie pirma draugavo.

A. Bernotas rašo "Vienybės":

"Kalėjime susidarė grupė valstybiniai nusistatę kalinių. Bolševikai kaliniai dabar keršija ir 19 d. rugpjūčio darė užpuolimą ir norė-

jo mus užmušti (žr. "Lietuvą" už 16 d. rugsėjo). Kalėjime užpuolimas nesisekė, taigi dabar Norkaus kontoroje dienos laiku nušovė Vytautą Aleksą. Užmušikas nesuimtas, bet kalėjime bolševikai tą užmušystę ima ant savęs ir mutns kas valanda prikiša, kad ir mums tas klusią."

Žemiau seka vieno kauniečio laiškas, rašytas p. J. Ambraziejui.

Kodel buvo nužudytas V. Aleksa.

Kaunas, 17. IX. 23.

Gerbiamasis:

Šiuo laišku pranešų Tamsai liudną žinią... Rugsėjo 12 d. netikėtai mirė Tamsos giminaitis, Vytautas Aleksa. Žuvo jis nuo žiaurios žmogžudžio rankos...

Buvo taip. Rugsėjo 12 d., 10 val. ryte, atėjo į K. Norkaus agentūrą koks tai žydas ir pasisakė norįs pamatyti p. Aleksą. Vienas iš tarnautojų, kaip paprastai, nurodė kambarį, kur a. a. Vytautas darbuvo. Vos sugrįžęs tarnautojui į savo darbo vietą, pasigirdo šuvis, nuo kurio a. a. Vytautas ir žuvo... Šuvis papuolė didžiausias smegenis, todėl vilties pagijimui nebebuvo. A. a. Vytautas tuojaus buvo nuvežtas miesto ligoninėn, kam gyveno dar iki 5-tos val. vakaro.

Zmogžudis dar nesugautas.

Tamstai ir daugumai bus begalo nuostabu, kaip galėjo žmogžudis pasprukti? Iš tikrųjų, stebėtina! Ši žmogžudystė įvyko pačiame žmonių judėjime, t. y. 10 val. ryto ir, kas svarbiausia, miesto centre, Laisvės Alėjoje. Be to, vienoj pusėj K. Norkaus agentūros stovi namai Vidaus Reikalų Ministerijos, kitoj pusėj — Piličių Apsaugos Departamentas, kur nuolat milicianai dežuruoja. Žmogžudis visgi sugebėjo pabėgti. Matyt, drasuolio buta — ėjo ant laimės. Mat pas K. Norkų įėjimas agenturon iš gatvės ir galima išeiti pro kitas duris į kiemą. A. a. Vytautas, kaip sykis, tame kambary darbuvo, kur yra durys išėjimui į kiemą. Todėl žmogžudžiui buvo patogus pabėgimas. Jam tik svarbu buvo pabėgti iš kambario, o paskui susimaišė su judančia gatvėj minia ir ramiai nuėjo savais keliais.

Dabar eisiu prie priežasties nušovimo. Visuomenėj paskli- lo įvairių įvairiausių spėjiojinių. Gal Tamstai teks skaityti Lietuvos laikraščius, nes ten nemažai rašoma, kas neatitinka tikrnybei. Todėl čia pasistengsiu parašyti Tamstai tai, kas atitinka tikrnybei. Tą sužinojau iš a. a. Vytauto motinos ir jo draugų.

A. a. Vytautas, kaip ir dauguma anų laikų moksleivių, buvo prisidėjęs prie bolševikų — buvo jų pasekėjas. Jo, kaip ir kiekvieno jaunuolio, širdis linko prie idealizmo. Todėl jis girdėdamas skelbiamas bolševikų idėjas, prisidėdavo prie

jų, veikia uoliai jų dirvoje, ieško pasaulio pilnoj to žodžio prasmėj teisybės. Baigęs 5-klasės Mariampolės realės gimnazijos, metė moksis ir vyktas Rusijos gilumon pas savo dėdę p. Aleksą (Jūs, turbut, girdėjot apie jo veikimą bolševikų tarpe). Ten, Rusijoje, dar labiau gilinosi į bolševikų veikimą ir, žinoma, veikia su jais išvieno. Ieškodamas ty bolševikų skelbiamų idėjų ir jų nesutradamas, pamato apviltu esąs. Pamatęs jų nieksingumą, neteisybę, — atsiskako nuo bendradarbiavimo ir, vargą kėsdamas, grįžta Lietuvon. Grįžęs, pradėda gyventi nauju gyvenimu. Savo realės gimnazijos draugams, bolševizmu apsvaigintiems, pareikia savo nuomonę ir atsisako nuo bendro veikimo. Čia jis pasielgia didvyriškai, nes viešai pareikia savo nusistatymą, žinodamas gerai, kad jo buvusieji bendradarbiai šnairomis į jį žiūrės. Tiesa, a. a. Vytautas buvo įtrauktas bolševikų samokslan. Buvo užvesta byla. Tardymas turėjo įvykti prieš Kalėdas, bet, nežinau kurių priežasčių delei, buvo atidėtas iki rugsėjo 13 d. Mat bolševikai, nebeturėdami vilties gerų pasekmių sulaukti iš a. a. Vytauto, pasiskubina prieš pat bylos tardymą atimti jam gyvybę... Kas jiems ir pavyko.

Nelaimė tai valstybei, kur žmonės del partijų ima žudyti viens kitą! Juk žmogus gali būti šiandien tokių pamėžiurų, o pamatęs ir įsitikinęs, kad jo sielai tai neatitinka — visai į kitą grįžti. A. a. Vytautas buvo sukludęs, nes kas nieko neveikia, tai tas negali klysti. Kas veikia, tas klysta. A. a. Vytautas veikė, todėl buvo sukludęs; bet savo klaidų pataisė ir grįžo ant tiesos kelio. Jo mirtis garbinga ir ji minės lietuviui su skausmu, nes neteko tvirtos paramos Lietuvos valstybei. Jis buvo nepaprastų gabumų žmogus, o iš tokių tik ir laukiama Lietuvos žemelėje šviesios ateities.

Mat, a. a. Vytautas grįžęs iš Rusijos, tuojaus ėmė darbu. Pasirengęs privačiai išlekti mėnesių šį pavasarį išlaiko egzaminus iš aštuonių klasių, su pažymėjimu pirmo mokinio. Tai gi galitė įsivaizdinti apie jo gabumus ir įvertinti jį. Jau buvo priimtas Lietuvos universitetan, teisių fakultetan. Jis taip buvo patenkintas gyvenimu, kad, rodos, jau nieko jam nereikia. Man jis pasakoję, sivojojo, laimės gyvenimu gyveno. Sakė baigęs universitetą atvažiuosįs Amerikon; bet žiauri žmogžudystė ranka suardė jo visus siekius... ir paguldė jį karstan!..

A. a. Vytauto laidotuvės įvyko rugsėjo 14 d. Kauno kapinėse. Laidotuvėse dalyvau ir aš su savo sesute. Buvo daug atvažiuoję iš Mariampolės giminių ir pažįstamų. KunTumas (Vaižgantas) pasakė atitinkamo turinio prakalbą apie a. a. Vytauto duobės, kamė iškėlė aikštėn nužudymą priežastį ir apibūdino jo biografiją. Verkė savieji stovėdami prie amžinybės duobės, verkė susirinkę pažįstamieji ir

svetmieji, netekę brangaus turto Lietuvos ateity... Saulutė paskutinį "sūdėv" pasakius, apgailėdama jaunuoį iš liudėsio pasislėpė už medžių ir, skaudžiai dejuodama, nusi-rto kitou pasaulio dalin pra-našauti liudną žinią... Tik mėnulis, išlindęs iš po medžių viršunių, žiūrėjo į vainikais apklotą kapą ir besiskirstan-čią žmonių minią.

Nors a. a. Vytautą neseniai pažinau, bet ilgai jis būs mano atminty... Minėsiu jį su skausmu širdy. Negaliu apsaityti, kaip man jo gaila... Jūs galit sau įsivaizdinti, koks motinai skausmas, netekus vienintelio sunaus... Raminkit jį, jį, kaip įmanymai. Baisi nelaimė iškilo jį. Bet nieko nepaveiktis. Reik sutikti su žiauriu likimu. Šis įvykis skaudžiai atsiliepė į visuomenę. Buvo pasirodžiusios proklamacijos su atsišaukimu: "Mūsų kin žydas!" Čia rašo, kad mūsų valdžia veik žydų ran-kios, o mes vis užsileidžiame. To negana — žudyti mus žydai pradėjo, nušovė studentą Vy-tautą Aleksą!.. Teroras prieš terorą!" ir tam panašiai.

[Linkiu viso labo. —N. N.]

CHICAGOS ŽINIOS

Policija uždarė italų prakalbas

CICERO. — Nežiurint kad jau pirmiau policija buvo uždaręs italų prakalbas, spalio 11 d. jie vėl surengė prakalbas savo svetainėje ir prašė miesto leidimo. Bukley atsakė, kad jokio leidimo nereikia, tik kad nieko nebūtų kalbama prieš Jungt. Valstijų valdžią — ir paskyrė policiją prižiūrėti tvarkos.

Pirma kalbėjo italai kalbėtojai prieš fašistų terorą Italijoje ir čia. Paskui kalbėjo Hangle [gal Engdahl? — Red.], "The Worker" redaktorius, apie reikalingumą darbininkams apšvietos, kad jie suprast savo klasės reikalus galėtų įsteigti sovietų valdžią Amerikoje. Jam taip pradėjus kalbėti policija visus tris kalbėtojus areštavo ir pašaukė patrolę išgauti ir policijos stotį. Užsistatęs po 50 dol. kaucijos jie buvo paleisti.

—Ciceros Kaim.

Lietuvių Rateliuose

Roseland

Roselandiečiai ir apilinkės sodybų lietuviai neužmirškite, kad šandien bus begalo indomios d. P. Grigaitis, Naujienų Redaktorius, prakalbos Strumilų svetainėje, 158 E. 107-th St.

Pradžia 7:30 val. vakare. P. Grigaitis neseniai grįžo iš Lietuvos, tat ir kalbės apie tai, kaip dabar Lietuva atrodo. Nepraleiskite progos, susirinkite visi.

North Side

L. P. Kliubo darbuotė.

Žiemos sezonui prisiartinant Lietuvių Politinis Kliubas savo mėnesiniame susirinkime nutarė parengti visą eilę viešųjų prelekcijų bei prakalbų, kurios bus, žinoma, politinio turinio: bus aiškinama maždaug apie politinės masinės nerijos grintus — grintelius.

Šitos prelekcijos bus rengiamos vieną kartą į mėnesį. Kalbėtojai bei prelegentai bus kviečiami tie, kurie geriausiai yra susipažinę su politika.

Kad pradėjus šio sezono darbuotę sėkmingai ir linksmiai, kliubas nutarė pradėti ją su bankietu, kuris atsisbus spalio 25 d., vakare, kliubo svetainėj, 1644 Wabansia Ave. Programas bus pusėtinai įvairus: dainos, deklamacijos ir prakalbos. Kadangi šis bankietas bus viešas, tai ir pašaliniai gali dalyvauti. Tikietus galima gauti šiose vietose: pas Nausėdą, 1645 Wabansia Ave.; Striupo barbersapėj, 1823 North Ave.; pas B. J. Lidikevičų, 1737 N. Robey St.

Prie durų tikietai nebus pardavinėjami, todėl juos reikia įsigyti iš kalno.

— Kliubo Reporteris.

Gyvybės atsiradimas

Bendros pastabos.

Pereitą sekmadienį įvyko Mokslo Draugų trečia šis eilės pasikaita apie gyvybės atsiradimą. Prelegentu buvo Dr. A. J. Karalius.

Kadangi pats klausimas yra neįmanomai svarbus, tat aš bandysiu bendrais ruožais atpa-sakoti paskaitos turinį. Suprantamas daiktas, pilnai perduoti paskaitą nėra galima: daug kas tenka išleisti, sutrumpinti. Svarbiausia man rupi čia kalbėti apie tuos prelegento pajudintus klausimus, kurie tiesioginiai liečia gyvybės atsiradimą.

Gyvybė.

Del evoliucijos mokslo teisingumo šiandien abejojti jau nebetenka. Visi kiek rimtesni mokslininkai pripažįsta tą faktą, jog tarp gyvūnų yra giminingumas; jog aukštesnės gyvybės lytis išsirutulavo iš žemesnių. Ta doktrina gamtos moksle yra pilnai priimta. Vi-

(Tąsa ant 6-to pusl.)

French Line

NEW YORK, PLYMOUTH HAVRE-PARIS

LA SAVOIE Oct. 20, Nov. 24, Dec. 22
PARIS Oct. 24, Nov. 14, Dec. 12
FRANCE Oct. 31, Dec. 5
LAFAYETTE Nov. 10

NEW YORK, VIGO (SPAIN), BORDEAUX

Rašykite del šingidinio aprašymo knygtis juo vietiniui agentui arba į didilį ofisą 19 State Street New York.

Į Lietuvą

Pinkite atvažiavimo laivakortes ju-sų giminėms Lietuvoje. Kompani-jos nuosavas ofisas Kaune gerai pa-tarnauja visiems lietuviams pasa-tarnams.

WHITE STAR LINE
N. Y. — Cherbourg — Southampton
Išplaukimai kiekvieną savaitę. Didžiausi laivai Majestic, Olympic, Home-ric. Greitas susisiekimas su Baltijos portais.

AMERICAN LINE Su
White Star Line Sykiu
N. Y. — Plymouth — Southampton — Cherbourg — Hamburg
Paprasti išplaukimai. Puikūs, dideli, greitai laivai. Greitas susisiekimas su Baltijos portais.

RED STAR LINE
N. Y. Plymouth — Cherbourg — Antwerp

Nuolatiniai išplaukimai. Gera kelionė. Nauji laivai Belgeland, Lapland ir Zeeland.
Viskas užrakinama, privatiški pasi-dėjimai. Geras maistas ir visi patogumai. Atsišaukite prie vietinių agen-tų arba

Pasazierių Departamentas
127 So. State St., Chicago, Ill.

Phone Boulevard 0313

Dr. Natalii Zukauskas NaproPATH

Gyda be gyduolių ir be opera-cijų visokias staigias ir kroniškas ligas: nervų sistemos, paralyžių, reumatizmą ir kitokias ligas vyru, moterų ir vaikų.

Patariamai dovanai.
3249 So. Morgan St.
Valandos: Pamed., Utarnin., Ketv. ir Pėt. 2-9.
Subat. 5-9, Nedėliomis 9-12 diena.
Kliniko valandos: Utarnnkais nuo 2 iki 6, Subat. nuo 12 iki 4.

Town of Lake

Naujienų Skyrius perkeltas į naują vietą.

Priima paskelbimus Naujienoms ir atlieka kitokius reikalus surištus su Naujienomis.

Siunčia pinigus Lietuvon.

G. Benošius

1616 W. 47th Street

Kenosha Lietuviai

Dabar laikas siųsti pinigus Lietuvon

Mes siunčiame pinigus Lietuvon per didžiausias ir tvirčiausias pinigų siuntimo staigas pasauly: Naujienų Bendrovę ir Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banką. Pinigai yra išmokami greitai ir teisingai. Niekur negali but geriau.

Taipgi parduodame laivakortes į Lietuvą ir iš Lietuvos — naudingas ir teisingas patarnavimas.

A. A. PAKSYS

220 Milwaukee Ave., Kenosha, Wis.

Serganti žmonės klausykite

Dr. VAN PAING

SPECIALISTAS

Gydau Chroniškas ir Ly-tiskas ligas vyrų ir mote-rų. Mikroskopu egzamina-cija.

Ofisas ir Laboratorija
3101 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Valandos nuo 10 ryto iki 8 valandai vakare.

DR. J. JAKUBAUSKAS

NAPRAPATH

Pasekmingai gyda staigias ir chroniškas, suaugusių ir jaunų be vaistų ir operacijų. 3538 S. Halsted St. Val. 9 iki 12 a. m. 8:30 iki 9:30 p. m. Phone Yards 7344, 11132 Michigan Ave. Val. 2 iki 7 p. m. Phone Pullman 577 Roseland, Ill. Nedėliomis 9 iki 12.

Pilnas žmonių Dr. Ross' ofi-sas kasdien, del gydymo chronišku, nervų, kraujou, inkstu, puslės ir šlapimo li-gų.

10

privatiškų gydymui kambarių

Čia atėję gauna geriausį Ameriko-nišką ir "napro-path" gydymo. Didžia skai-čius žmonių gy-domų kasdien per Dr. Ross, ruti-kia progą duoti geriausį medikali patarnavimą žo-mausia kaina. To ki mokesčiai gali kiekvienas išsėsti mokėti, taip kad nei vienas nereika-lauja užmesti savo ligą.

Patiriamas dykai.

Žinokite apie save tiesą. Visiškia pa-slaptis yra užtikrinta.

Dr. B. M. Ross,

35 So. Dearborn Street, Kampas Dearborn ir Monroe St. Crilly Building. Imkite elevatorių iki 5 aukšto.

Trisdešimt metų toje pačioje vietoje. Priėmimo kambarys 506 del vyrų. Priėmimo kambarys 508 del moterų. Valandos: Kasdien nuo 10 ryto iki 5 val. vakare. Nedėlioj nuo 10 val. ryto iki 1 val. diena. Pamedėlyj, serecloje ir subatoje nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare.

GYDOME SERGANČIUS \$10 X-RAY \$1 EGZAMINACIJA

Tikras egzaminavimas yra būtinal reika-lingas tikslu gero gydymo ligų arba su-gražinimui ligoniui sveikatos. Todėl apat nurodo egzaminavimą, šurim ligonių su pagalia X-Ray. Mikroskopu ištiriam krau-ją, šlapimą ir t. t. Negaišinkite laiko nei pinigų su nepatyrusiais daktarais, nes gy-venimas yra del to nerimtas. Per ank-tybę ir teisingą pažinimą ligos, labai ta-kingai galima užbėgti ligoms už akių, o taip-ki išvengti bereikalingų ir brangių žauno-jančių operacijų.

Pasifurkėdme į vidų savo organizmo

TEISINGAS GYDYMAS.
Jeigu mėnesių ir savaitės gydytis be jo-kių pasiekimų, šandien dar turime priimti ta puikiu paslaugą, pagaminta per ELECTRO MEDICAL DOCTORS, kurie gy-vena nuolat po num. 136 South Wabash Ave.

Ligoniams Serumas
Musų gydyme mes vartojame naujausius serumus, čiepus, antitoksinus Bakterius, o taipgi Europiškus intervenus specifiku vaistų.

Kraujo bandymas Wassermanu
Nurodome abejotinos atsitiktikos užsi-krėtimą, neturint ant kiek menkas ir ne-kenkiantis gali išrodyti. Ar turite reuma-tiškus skausmus kaulose? Šašus, rudas plet-mas arba išbrimus? Ar slenkia juo plau-kei? Ar turite šašus ant lūpų arba gerkl-ėje? Ar nupulsa svorimas, ar jaučiate pavargę, sunervotus ir ar neturite noro gyventi? Atleikite ir ausinkite apie tikrą stovį juo sveikatos. Atsiminkite, kad ner-vai yra gyvastis, o gyvastimi nervų yra kraujas.

Didelis Kraujo spaudimas
visuomet reikia svarbių suritę organizmo. Ar esate nervuoti ir naktinys? Ar turite galvos skausmą, ar pametėte energiją ir ambiciją? Ar turite kokią netvarką šlapu-mo organuose? Suritę organuose tankiai veda prie svarbių organų ligų. Jeigu juo sveikata ir energija yra žemiau nor-malio laipsnio, jusu juo nemorit dirbti su noru, atleikite ir gaudite tikrą išgytina-gumą dykai. Pasgydymas ir suraizina-mas sveikatos yra mūsų gyvenimo uždutis.

Electro-Medical Doctors

Po vadovyste Dr. R. G. McCarthy
136 Wabash Ave., Chicago
Valandos nuo 8 ryto iki 6 vakare. Sere-doj ir subatoj iki 6 vakare. Nedėlioj nuo 9 val. ryto iki 1 val. po m.

SQUIRE EDGEATE — Evidently Mose Had Been Getting Fowls at Night

BY LOUIS RICHAR

Lietuvių Rateliuose.

(Tęsa nuo 5-to pusl.)

sai kas kita su evoliucijos faktoriais. Tas klausimas ir šian dien dar nėra pilnai išspręstas. Darvino teorijos tolyn vis mažiau beatsako tikrėnybei. Vėlesnių laikų mokslininkų tyrinėjimai parodė, kad kaikurie Darvino samprotavimai yra klaidingi. Iš Darvino teorijų gal dar stipriausiai tebesilaiko tinkamiausių gyvųjų išlikimo teorija. Dabar sužinota daug kitų faktorių, kurie yra, taip sakant, evoliucijos spiruokliai.

Gerei. Bet net ir tas faktas, jog evoliucija yra tikrėnybė, neišaiškina mums gyvybės atsiradimą. Iš viencėlinių gyvūnų galėjo išsivystyti komplikuoti gyviai baigiant žmogumi. Vienok kaip galėjo atsirasti tie viencėliniai gyvūnai? Galop, kas tai yra gyvybė?

Paviršutiniai žiūrint, toks klausimas atrodo keistas. Regis, kiekvienas jau gali atsakyti į tą daiktą nuo negyvo. Visų pirma gyvas daiktas jaučia, dauginasi, auga. Gi negyvas daiktas kito nepastebima. Vienok nepastebima tik todėl, kad tam reikia specialiųjų prietaisų. Iš tikrųjų skirtumas tarp gyvosios ir negyvosios medžiagos nėra jau taip didelis. Pastaruoju metu mokslininkai įrodė, jog ir negyvoji medžiaga „jaučia“. Juk jautimas yra niekas daugiau, kaip tik atitinkama iritacija, kurią patirto tam tikri akstinai. Iš to taško žiūrėnt, galima be dvejojimo sakyti, jog ir negyvoji medžiaga nėra liusa nuo iritacijos. Tyrinėjimai taitai patvirtina.

Antra, negyvoji medžiaga „auga“, didėja. Koloidų chemijoje tas reiškinys yra gerai žinomas. Taigi ir ta gyvosios medžiagos ypatybė galima rasti ir negyvojoje medžiagoje.

Iš viso nėra galimybės pravesiti liniją tarp to, ką mes vadiname gyvais daiktais, iš vienos pusės, ir negyvais — iš kitos. Skirtumas tarp gyvosios ir negyvosios medžiagos greičiausiai tėra tik laipsnyje: gyvoji medžiaga turi daugiau tos ypatybės, kurią mes vadiname gyvybe, negu negyvoji. Tai ir viskas.

Gyvybės atsiradimo klausimas.

Nors tarp gyvosios ir negyvosios medžiagos skirtumo gal didelio nėra, vienok tas klausimas toli gražu dar nėra išspręstas. Užtat prisieina laikyti arbitrarinio supratimo apie gyvąją ir negyvąją medžiagą. Po žodžių „gyvybė“ reikia suprasti tos ypatybės, kurios yra maždaug bendros tiems daiktams, kuriuos mes vadiname gyvais.

Ir štai kaip toji gyvybė galėjo atsirasti žemėje? Ar ji yra pripuolama, ar sekmė dėsnių?

Mokslininkai sako, kad gyvybė atsiradė iš jau buvusių visatoje jėgų bei energijų susijungimo. Laikyti šitos nuomonės, butent, kad gyvybė nėra nauja energija, nėra nauji

dėsniai, o tik kitas žingsnis bendrame evoliucijos procese — laikyti tos nuomonės reišiką prisitaikyti prie išsivystymo mechanikos, fizikos ir chemijos po Newtono gadynės ir prie evoliucijos nuo laikų Bufono, Lamarcko ir Darvino. Jau 1644 m. Dekartas skelbė, kad gyvybės išaiškinimas glūdi medžiagoje.

Galima sakyti, kad gyvybė atsirado ačiū susijungimui pirma buvusių visatoje energijų su esamais cheminiais elementais. Gyvybė yra tik tęsinys bendrosios evoliucijos.

Gyvybės klausimas senovėje ir dabar.

Atsiradus gyvybei, atsiranda naujos formos, nauja aplinkuma gaminasi, visa evoliucija, taip sakant, nukrypsta į naują kelią, pradeda eiti greičiau ir ryškiau. Gyvybė duoda pradžią kuriamajai evoliucijai, tikrai kurybai. Gyvybės atsiradimas atskiria gyvus daiktus nuo negyvų. Gyvieji daiktai evoliucijos keliu kiti.

Gyvybės pasirodymas reiškia tiktai susikombinavimą jau esančių medžiagų, sutuokimą esamosios energijos ir energijų, jėgos ir jėgų. Gyvoji medžiaga sutelpa fizikos-chemijos dėsnius ir gi gali: mokslininkai juos labai gražiai sutalpina. Chemistams ir biologams dar reikia daug kas išaiškinti. Galbut gyvybės reiškinuose kokis nors elementas, taip sakant, šukas krečia; gal but toks radiusas pagamina gyvybės svarbiausius reiškinus — pagamina dar mums nežinomą būdą. Arba gal but veikia kokia nors nežinoma energija.

Galų gale, gyvybės padaryme ar gamta veikia sulig dėsniais ar tiktai pripuolamai? Astro-nomai surado dėsnius žvaigždžių išsivystyme, geologai randa aiškius dėsnius žemės išsivystyme: ar gyvybės išsivystyme ir gi yra dėsniai? Kad gyvybė atsirado, taip sakant, iš netęjų buvo skelbiama ir tebeskelbiama nuo Demokrito iki Loeba, nuo senovės galvočių gadybės iki mokslo gadybės. Taip sako Darvinas, Jamesas ir kt. Kiti galvočiai skelbia, kad visame kame, tai gi ir gyvybės atsiradime, galime rasti aiškius dėsnius, kad viskas eina tvarkingai, sistematingai. Taip kalba Aristotelio sekėjai, ir jie turi savo sekėjų ir mūsų laikuose.

Vitalizmas.

Negalėdami suprasti gyvybės, nuo senai žmonės ėmė sakyti, kad gyvybė yra kokia tai antgamtinė, dvasinė jėga; kad tai nėra medžiagos ypatybė. Tokia pažvalga į gyvybę yra vadinama vitalizmu. Šių dienų mokslas atmets vitalizmą.

Kosmozonų teorija.

Neturėdami įrodymų, jog gyvybė pati savaime atsirado žemėje, kai kurie mokslininkai (Richter, Helmholtz, Arrhenius, etc.) sugalvojo teoriją, kuria cinant skelbiama, kad gyvybė atkeliavo, atlėkė iš kitų dangaus kūnų.

Bet toks aiškinimas nieko neišaiškina. Kiekvienas gali paklausti, kuriuo būdu gyvybė atsirado kitose planetose?

Pflugerio teorija.

Cyanogeno šaknis (radical) yra svarbiausia gyvosios medžiagos dalis, apie kurią arba prie kurios lampa visokios rūšies junginiai. Cyanogenas gaminasi prie didelio karščio: pav. dirbant karborundumą. Reiškia žemės evoliucijos gadyne, kada žemė buvo labai karšta, atsirado cyanogenas, o prie cyanogeno ėmė lipti kiti elementai ir tokiu būdu susidarė gyvoji medžiaga, iš kurios paskui pasidarė pradiniai, dabar jau išnykę, gyvi daiktai. Laikui bėgant iš tų pradžiaprinių gyvybės lyčių išsivystė visi gyvi daiktai.

Cyanogeno junginiai jungiasi su anglies junginiais. Atsiradus vandens garams, pasidarė proteinais, paskui protoplazma — visos gyvybės pamatas.

Tai tokia esmeninė tos teorijos mintis.

Moore'o teorija.

Moore sako, kad gyvybė išsivystė iš neorganinių elementų šalančios (auštančios) žemės, kad tai pasidarė ačiū visai medžiagai įgintam kompleksumui. Jisai sako: „Reikia pabrėžti, kad medžiagoje yra didelis palankumas kompleksuoti, jei tik yra kiek nors tinkamesnys sąlygų. Kai tik yra progos oksidams, — oksidai pasirodo; kai karštis leidžia karbonatams pasirodyti, — karbonatai tuojais atsiranda. Paskui prieš gyvybės atsiradimą, atsiranda neorganiniai koldaidai skiediniuose, auštančios žemės vandenyje; uolose randame nuogulų aluminio ir silikono. Pavieniai molekulai skiediniuose, galinti sudaryti koldoidus, temperatūrai pasikeitus, ir pasikeitus aplinkumai, pradeda jungtis, medžiaga darosi sukrautinesnė, skiediniai (tirštėja ir keičiasi struktūra.“

Keičiasi skiediniai, eina tirštyn, struktūra komplikojasi, ir tuo būdu gaminasi gyvoji medžiaga. Tai yra Moore'o kompleksingumo dėsnių. Jisai tad šituo būdu padaro tiltą tarp gyvos ir negyvos medžiagos; suranda, kad gyvybės atsiradimas yra tiktai paprastas žingsnis žemės evoliucijoje.

Allen'o teorija.

Žalbai ir perkunijos gamino amoniją ir azoto oksidus Juos lytus nuėmė į vandenį: jei taip ilgai būtų buvę, tai vandenys būtų prisirinkę labai daug azoto ir šiaip kitų junginių. Gamta, matomai, čia pradėjo veikti. Allen sako buvę šitaip: saulės energija, veikdama ant tų junginių, jų atomus išskirstė, azotas ėmė ir liuosavę degi iš jo junginių. Degis paskui jungėsis su anglimi, hidrogenu, siera, ir kitais elementais. Tuose vandenyse, kuriuose buvo geležies, saulės energija buvusi apsorbuojama ir tuo būdu vandenyje arba dumblytose pasidarė junginių azoto, anglies ir kt. Paskui delei azoto labilumo, tie junginiai keitėsi įvairiais būdais. Žodžiu sakant, šituo būdu pasidarė gyvoji medžiaga.

Allen sako, kad pirmieji gyvi daiktai naudojo saulės energijos pagamintą ore azotą. Jo nuomone, greitai gyvią pradėjo naudoti saulės energiją. Pirmiausia atsirado energiją kraujanti gyvi daiktai, o paskui energiją skirstanti.

Allen sako, kad dar ir dabar gyvybė gaminasi, kad jeigu visa gyvybė išnyktų, tai vėl naujoji atsirastų. Kodel mes dabar nematome besitveriančių gyvų daiktų bei besitveriančių gyvos medžiagos? Allen atsako, kad kai tik gyvoji medžiaga pradeda pasidaryti, tai aukštesnės kilmės gyviai suėda, sunaikina ją.

Huxley'o pastaba.

Huxley duoda šitokią pastabą (žiūrėk jo „Biogenesis and Abiogenesis“):

„Pažiūrėjęs atgal į neišmatuojamą praeitį, aš nerandu reikordų gyvybės atsiradimo ir delto negaliu pasakyti kokiose sąlygose ji atsirado. Tikėjimas mokslinė prasme yra seriozinis dalykas ir reikalingas tvirtų pamatų. Delto neturint tikrų įrodymų pasakyti, kad turiu koki nors tikėjamą kokiū būdu pirmoji gyvybė atsirado, būtų pavartojimas žodžių netikro prasmės. Vienok leistina turėti pasitikėjimas ten, kur tikėjimas neleistinas; ir jeigu man būtų suteikta galimybė pažiūrėti atgal į geografinės ir rekorduotą gadyne, ko aš negalėsiu matyti, kaip kad žmogus negali savo kulkystės pamatyti, — tai aš tikiuosi, kad tur-

rečiau galimybės pamatyti išsivystymą gyvų daiktų iš negyvųjų. Aš tikiuosi, kad gyvybė būtų labai paprastos formos, kaip mūsų laikų pelėsiai, kad nauja protoplazma pasidarė iš tokių junginių kaip amonijos karbonatas, okzalatai, tartaratai, fosforo junginiai ir vanduo, be šviesos. Prie šitokio pasitikėjimo mane veda analitinis protavimas; bet aš dar kartą prašau atsiminti, kad savo nuomonę aš galiu pavadinti ne kito kito o tiktai filosofinio tikėjimo aktu“.

J. McAbe'o.

Britų mokslininkas J. McAbe („Evolution of Mind“ psl. 54—55) sako:

„Tai yra tiktai žingeidžios spekuliacijos kol mes daugiau apie protoplazmą sužinosime. Nėra abejonės, kad žemėje buvo medžiaga, iš kurios pasidarė pirmoji protoplazma; toji medžiaga buvo žemėje, ore ir vandenyje. Tuomet buvo elektrai, šiluma arba karštis ir galbut radioaktingumas, kurių jau dabar nebėra, ir neprasilenkus mokslui galima pasakyti, kad tose mums dabar nesu- prantamose sąlygose elementai susijungė ir pagamino plazmą. Sir Oliver Lodge sako, kad anglis ir vanduo yra raktas chemijai gyvųjų medžiagų, o anglies ir kitų elementų įvairiose kombinacijose gyvybės atsiradimo gadyne buvo daug ir ore, ir vandenyse, ir dumblytose ir kitur. Lodge pastebi, kad atsiradimas molekulių, turinčių anglies ir vandens veda prie susiformavimo tukstančių arba šimtų tukstančių atomų, ir tokiu būdu susidaro labai komplikotos substancijos, net komplikotesnės už tasias, kurias chemija pajėgia išanalizuoti ir kad tuo būdu susidariusios substancijos gali būti kitokios, nei tiktai savo komplikotumu, bet ir kitomis ypatybėmis.“

Tuo mes kol kas turime pasitenkinti. Organinė chemija padarė tiek daug progreso, kad reikia laukti išaiškinimo protoplazmos misterijos. Chemistai jau pagamina 130,000 organinių anglies junginių, kuomet gyvosios medžiagos laboratorijose pagaminama vos keli šimtai. Angliavandžiai gaminama dirbtiniu būdu, ir pradeda atakuoti sudėtingesni proteino molekulių. Prof. Fischer, vienas didžiausių chemistų, sako, kad tikrasai proteinų pagrindas glūdi amino-rūkštyse, kad struktūra jų visų (apart diaminotrihydroxydodekanoinės rūkšties) jau surasta; ir kad visus, apart trijų, galima laboratorijoj padaryti. Prof. Armstrong vėl pastebi, kad „problemos gyvųjų medžiagų chemijoj jau neišrodo neišsiamos — jų misteringumas senai išnyko. Jisai priduria, kad chemijos tyrinėjimai turi daug svarbos gyvybės atsiradimo klausimui. Jisai tiki, kad serijos laimingų akcidentų t. y. susidėjimas tinkamų aplinkybių, pagamina susijungimą įvairių elementų.“

Einant prie pabaigos.

Tai tokia buvo paskaitos pagrindinė mintis. Turiu pasakyti dar, kad šiam rašinui liuosai naudojasi Dr. Karaliaus rinkta medžiaga, kurią jis man maloniai suteikė.

Ateinantį sekmadienį Dr. A. Karalius vėl bus Mokslo Draugų prelegentas. Jo paskaitos tema bus **Žmogaus kilmė**.

Jeigu gyvybės atsiradimo klausimas yra svarbus, tai žmogaus kilmė yra dar svarbesnis dalykas. Kaip atsirado žmogus? Ar jis visuomet buvo toks, kaip dabar? Jeigu ne, tai kodel jis persimainė?

Į tuos klausimus Dr. A. Karalius, pasiremdamas, taip sakant, paskutiniu mokslo žodžiu, atsakinės ateinantį sekmadienį. Ir ne tiktai atsakinės, bet jis turės ir paveikslų, kur parodoma, kaip seniau žmogus atrodė. — K. Sėjikas.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

KASDIEN tamsta gali prisirašyti prie Naujienų Spulks, ir prisirašyk tuojau, jei dar nesi prisirašęs. Dėdamas kas savaitę po dolerį-kita, nei nepatėmsi kaip sudėsi užtektinai pinigų, kad nusipirktu sau namelį. Naujienų Spulka 1739 S. Halsted St.

Cicero Lietuvių Namų Bendrovės prakalbos lygis nuosavame name (14 St. ir 49 Court), spalį 17 d., 7:30 val. no pietų. Kalbės geriausi kalbėtojai iš Chicago. — Komitetas.

Lietuvių kalbos pamokos vaikams ir suaugusiems bus utarininkais pėnyčiomis Raymond Institute, 816 W. 31 St. Mokytojausia J. Briedis. Norintys mokintis kviečiami prisirašyti minėtoms dienoms. — Mokytojas.

Bridgeportas. — Lietuvių Styru Orkestro praktikos įvyksta kas antradienį, 7:30 val. vak. Mark White Park svet., 29 gat. ir So. Halsted St. Norintieji prisirašyti malonėkit atsilankyti. — Organizatorius.

North Side. — LDD. 86 kuopos susirinkimas bus laikomas trečiadienį, spalį 17 d., Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave. Pradžią lygiai 8 val. — Visi nariai ir norintieji turi LDD. nariams susirinkti, yra svarbių reikalų aptarti LDD. organizacijos labui. Bus taip pat nominavimas Centro viršininkij 1924 metams, ir gausie knygas už 1922 metus. — Sekr. A. Vilis.

LSS. VIII Rajono koncerto ir pramogų rengimo komiteto susirinkimas įvyks seredoj, spalį 17 d., Naujienų Name, 8:30 val. vakare. Visi apsiėmusieji draugai malonėkit atvykti laiku. — Pirmininkas.

Giuri Karalius, fantastiška opera stato Pirmąjį mišrus chorą — nedėlio 21 dieną spalio (October) Liuosybės svetainėje, Cicero. — Komitetas.

Vyrų atydai! Trečiadienį, spalio 17 d., įvyksta „Gyvenimo“ paskaitos vien vyrams — vaikai ir moters nebūna įleidžiami. Kalbės Dr. A. J. Karalius. Pradžią 8 val. vakare. Visus kviečia Komitetas.

ASMENŲ IJESKOJIMAI

PAJIESKAU Augustino Bosa, jis yra 32 metų kaip Amerikoje ir gyvenimo pirmą Philadelphiaj. Meldžiu atsilaukti pats. Duktė

ANTANINA BOSIKĖ

4623 S. Springfield Av., Chicago, Ill.

PAJIESKAU Kotrinos Pallonaicės, po vyru Butkeviciene iš Diejūnų kaimo, Pušaloto parapijos, turiu svarbų reikalą; kas žinoite — rašau pranešti, arba pačią atsilaukti.

JUOZAPAS VAIDZIJUNAS

1967 Canaport Ave., Chicago, Ill.

Tel. Canal 3054

PAJIESKAU savo vyro Jurgio Mažeikos iš Lietuvos paėina Piliuonų kaimo, Pakonių parapijos, girdeju, kad gyveno Ledford, Ill. Jai kas apie jį žinoite, ar jo paties, meldžiu atsilaukti, už ką busiu labai dėkingas, ba aš atvažiuoju iš Lietuvos jau nuo liepos 13 d. Jų metų ir labai būrėse su juom sueti. Ona Mažeikienė, (po pirmu vyru Linčienė) 389 Roy St., St. Paul, Minn.

JIESKAU Joe Sidario. Jei kas žinoite, malonėkit pranešti.

JURGIS SIDŪR,

2330 N. Basworth Ave., Chicago, Ill.

PAJIESKAU savo pusseserį Paulinos ir Juozapą Dargaitės. Mes esame kartu augę Lietuvoj, Pempės kaimo, Kaltinėnų valsčiaus. Turiu svarbų reikalą. Meldžiu atsilaukti

JUOZAPAS KASMAUSKAS,

1509 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

APSIVEDIMAI.

PAJIESKAU merginos ar našlės apie 35 metų, aš esu našlys su 2 vaikais 5 ir 3 metų amžiaus. Norinčios turėti gražų gyvenimą atsilaukite, St. Gatilės, 3935 Lake Park Av., Chicago, Ill.

ISRENDAVOJIMUI

ANT RENDOS štoras ant Kedzie Ave. Prieš didžiausią Crano kompaniją, kur dirba 25,000 žmonių. Štoras ligio 80 pėdų. Renda pigi. Galima uždėti valgyklą, poolruimį, Ice Cream parlorą ir kt. 4632 So. Ashland Ave. Tel. Boulevard 7309

SIULYMAI KAMBARIŲ

ISSINUOMOJUJA KAMBARYS vienam asmeniui, su valgio pagaminimu. Kreipkitės adresu: 6637 So. Rockwell St., Chicago.

2 KAMBARIAI rendai del 2 vaikinių su valgiu ar be valgio. Ruimai pirmos klesos ir gera vietos ta del gerų vyrų. Kreipkitės pirmos lubos. 7838 S. Green St.

IVAIRUS SKELBIMAI

STOGDENGTYSTĖ Trijų stogų praktikas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilų trokų patarnavimas Chicagoje ir apie linkėj. Istaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo istaiga Chicagoje. Tik patyrę unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ ir MOTERŲ

VYRŲ! Inžinierių, 75c į valandą. Pečkurių, \$130 į mėnesį, 8 darbo val. Pėčkurių pagelbininkų, \$110 į mėn. Janitorijų, \$25 į savaitę. Darbininkų, 50-55c į val. Automobilų mechanikų, \$35 į savaitę. Prie greičio ir pūnčiavimo preso, 60c. į val. Kabinet dirbėjų, 75c. į valandą. Sargų, \$25-30 į savaitę

MOTERŲ! Langu plovėjų, \$16-\$18 į savaitę. Dirbtuvės merginų, \$16 į savaitę. Janitorijų, trumpos valandos, \$40 į savaitę. Moterų hotelio darbas, \$45-\$50 į mėn. valgis ir kambarys.

SOUTH PARK EMPLOYMENT BUREAU

4191 S. Halsted St., 2 lubos

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

SILKINIŲ liampų šėdų dirbėjų, gerų siuvėjų prie augštos rūšies darbo. Gera mokestis. Atsilaukite, Hartman & Molcolm Co., 1507 So. Michigan Ave.

REIKALINGA mergina arba moteris prie namų darbo, lengvas darbas, gera mokestis. Atsilaukite skubiai, 754 California Terrace. Tel. Buckingham 4485.

MERGINŲ — Dirbtuvės darbai

Punch press operatorų Darbas nuo štukų kuomet turės patyrimą.

Valandos nuo 7 iki 5 po pietų. Iki pietų subatoje.

THE WASHBURN CO.

6126 S. La Sale St.

REIKIA 10 patyrusių moterų sortavimui popierių atkarpų. Mokama gera alga. Atsilaukite

Republic Waste Paper Co.

1039 W. Congress St.

netoli Morgan St.

SILKINIŲ liampų šėdų dirbėjų, gerų siuvėjų prie augštos rūšies darbo. Gera mokestis. Atsilaukite, Hartman & Molcolm Co., 1507 So. Michigan Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA shearmentų karpymui geležies atkarpų. Taipgi patyrusių automobilų grovėjų.

Aetna Auto Parts Co.,

2101 So. State Str.

VYRŲ prie medžio tarnerių, patyrusių prie tekinimo mažų pdestalų.

Winkler Writhman Co.

4801 So. Morgan St.

REIKALINGA apysienio žmogaus apie 55 metų, nevedusio, kuris negali sunkaus darbo dirbti, bet gali namų darbą padaryti, plauti grindis, langu ir tt. Gera žmogus gera alga. Kambarys ir valgis.

Kreipkitės **MR. GADEIKO**

1606 So. Hasted St. Chicago, Ill.

VYRŲ del smilčių šlapinimo ir prie mašinų darbo. Darbas nuo štukų, mokestis \$10 už 8 valandas darbo. Lai atsilaukia sunkių darbų darbininkai.

WINKLER REICHMAN CO.

1726 W. 74 St.

REIKALINGAS kriaucius prie naujo ir seno darbo. Turi but patyres. Darbas ant visados. Atsilaukite

5947 W. Augusta St.

REIKIA 25 vyrų į geležies atkarpų jardą. Nuolat darbas, gera mokestis.

Atsilaukite

3647 S. Homan Ave.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA kriaučių dažymo ir valimo istaiga, o taipgi nauji darbai atliekami,

6047 Irving Park Boulevard

PARDAVIMUI

PARSIDUODA bučernė ir grosernė su namu. Taipgi ir pečius kietoms anglims kurenimui. Priežastis pardavimo — apleidžiur Chicago. 2856 S. Emerald Ave.

DELIKATESEN, grosernė, cigarų ir saldinių krautuve, darbininkų apgyventoj kolonijoj, North West Side. Savininkas varė biznį per 12 metų. Nėra jokios konkurencijos. Yra daug stakų, geri rakandai, renda \$40 į mėnesį, su 4 kambariais gyvenimui. Turi butą parduota iš priežasties kito biznio, už \$1,500 nupirkste viską, jei reikia išmokėjimais.

826 N. Lawndale Ave., netoli Chicago Ave.

EXTRA! **EXTRA!**

Bekernė ir grosernė parduosiu labai pigiai. Parduota vieš bučernės furnijai. Turi butą parduota į trumpą laiką. Atsilaukite greit, parduosiu už teisingą pirmą pasiūlymą. Pardavimo priežastis liga.

Kreipkitės po šituo numeriu

4342 So. Maplewood Ave.

Tel. Lafayette 0551

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė, biznis geras 4 kambariai del gyvenimo. Parduosiu pigiai. Priežastį pardavimo patirsit ant vietos. 2612 W. 47th St.

PARDAVIMUI prosinimo mašina. Tiktai pusę metų vartota. Nauja buvo pirktą. Parduosiu už pusę kainos. Kreipkitės.

3342 S. Halsted St.

</